

CHỦ ĐỀ 8: MỘT SỐ QUYỀN DÂN CHỦ CƠ BẢN CỦA CÔNG DÂN

BÀI 13. QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ CỦA CÔNG DÂN TRONG THAM GIA QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VÀ XÃ HỘI

(2 tiết)

I. MỤC TIÊU

1. Về kiến thức

Sau bài học này, HS sẽ:

- Nêu được các quy định cơ bản của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.
- Nhận biết được hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.
- Tự giác thực hiện các quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.
- Phân tích, đánh giá được một số hành vi thường gặp trong đời sống liên quan đến quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.

2. Năng lực

Năng lực chung:

- *Tự chủ và tự học:* Tìm hiểu những kiến thức cơ bản về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.
- *Năng lực giao tiếp và hợp tác:* Biết tham gia các hình thức làm việc nhóm phù hợp với yêu cầu, nhiệm vụ để thực hiện những hoạt động học tập.
- *Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo:* Phân tích, giải quyết những tình huống đặt ra trong bài học và trong thực tiễn cuộc sống liên quan đến quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.

Năng lực đặc thù:

- *Năng lực điều chỉnh hành vi:* Hiểu được trách nhiệm của HS trong thực hiện quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội; phân tích, đánh giá được thái độ, hành vi, việc làm của bản thân và người khác trong việc thực hiện quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội; tự điều chỉnh và nhắc nhở, giúp đỡ người khác điều chỉnh thái độ, hành vi phù hợp với quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội.
- *Năng lực phát triển bản thân:* Rút ra bài học cho bản thân trong việc thực hiện quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội; tự đặt ra mục tiêu, kế hoạch rèn luyện để thực hiện tốt quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội trong đời sống thường ngày; thực hiện và vận động, giúp đỡ người khác thực hiện được các quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội.
- *Năng lực tìm hiểu và tham gia các hoạt động kinh tế - xã hội:* Hiểu được các quy định cơ bản của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội; nhận biết được hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội; vận dụng được các kiến thức đã học để phân tích, đánh giá được các quan điểm, các hành vi, xử lí được các tình huống đơn giản trong thực tiễn có liên quan đến quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội; tham gia và vận động người khác tham gia các hoạt động tuyên truyền, hoạt động thực hiện các quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội bằng những hành vi cụ thể, phù hợp với lứa tuổi do nhà trường, địa phương tổ chức.

3. Phẩm chất:

- Trung thực và có trách nhiệm khi thực hiện các quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội.
- Nhân ái, yêu nước, tin tưởng và chấp hành nghiêm chỉnh các quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Đối với giáo viên

- SHS, SGV, SBT môn Giáo dục Kinh tế và Pháp luật 11, Giáo án;
- Tranh/ ảnh, clip, câu chuyện, thông tin liên quan tới bài học;
- Một số điều luật liên quan đến nội dung bài học;
- Máy tính, máy chiếu, bài giảng Powerpoint,...(nếu có).

2. Đối với học sinh

- SHS, SBT Giáo dục Kinh tế và Pháp luật 11.
- Vở ghi, bút, dụng cụ học tập theo yêu cầu của GV.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

A. HOẠT ĐỘNG KHỞI ĐỘNG

a. Mục tiêu: Giới thiệu ý nghĩa bài học, khai thác trải nghiệm của HS về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội, tạo hứng thú cho HS.

b. Nội dung:

- GV yêu cầu HS trả lời câu hỏi phần Mở đầu SHS tr.81.
- GV dẫn dắt vào bài học.

c. Sản phẩm học tập: Câu trả lời của HS về một số việc làm thể hiện quyền tham gia quản lí nhà nước và xã hội của công dân.

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập

- GV yêu cầu HS làm việc cá nhân, trả lời câu hỏi: *Em hãy kể một số việc làm thể hiện quyền tham gia quản lý nhà nước và xã hội của công dân. Theo em, học sinh có quyền tham gia quản lý nhà nước và xã hội không? Vì sao?*

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập

- HS lắng nghe, suy nghĩ câu trả lời.
- GV quan sát, hướng dẫn, hỗ trợ (nếu cần thiết).

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận

- GV mời 1 - 2 HS trả lời câu hỏi:

+ *Một số việc làm thể hiện quyền tham gia quản lý nhà nước và xã hội của công dân:*

- *Người dân tham gia đóng góp ý kiến về việc quy hoạch, xây dựng các công trình nông thôn mới.*
- *Người dân tham gia đóng góp ý kiến để hoàn thiện các quy định pháp luật. Ví dụ: đóng góp ý kiến dự thảo “Luật đất đai (sửa đổi); dự thảo sửa đổi Hiến pháp, ...*

+ *Học sinh có quyền tham gia quản lý nhà nước và xã hội. Vì, theo quy định của pháp luật: mọi công dân có quyền tham gia quản lý nhà nước và xã hội, tham gia thảo luận và kiến nghị với cơ quan nhà nước về các vấn đề của cơ sở, địa phương và cả nước.*

- Các HS khác nhận xét, bổ sung (nếu có).

Bước 4: Đánh giá kết quả, thực hiện nhiệm vụ học tập

- GV nhận xét, đánh giá, tuyên dương câu trả lời của HS.
- GV dẫn dắt vào nội dung bài mới: *Quyền tham gia quản lý nhà nước và xã hội là quyền chính trị quan trọng của công dân được Hiến pháp và pháp luật quy định. Mỗi công dân thực hiện tốt quyền này sẽ trực tiếp hoặc gián tiếp thực hiện quyền làm chủ, góp phần xây dựng Nhà nước vững mạnh, xã hội ổn định và phát triển.*

*Để hiểu rõ hơn, chúng ta sẽ tìm hiểu trong bài học hôm nay - **Bài 13. Quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.***

B. HOẠT ĐỘNG HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

Hoạt động 1: Tìm hiểu một số quy định cơ bản của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội

a. Mục tiêu: HS nêu được một số quy định cơ bản của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.

b. Nội dung:

- GV hướng dẫn HS đọc thông tin, trường hợp trong SHS tr.82-83 và trả lời câu hỏi.
- GV rút ra kết luận về một số quy định cơ bản của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.

c. Sản phẩm học tập: Câu trả lời của HS về một số quy định cơ bản của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.

d. Tổ chức hoạt động:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
Nhiệm vụ 1: Quyền của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập - GV mời 2-3 HS đọc to các thông tin, trường hợp trong SHS tr.82. - GV yêu cầu HS làm việc cá nhân và thực hiện nhiệm vụ: <i>Các chủ thể trong trường hợp 3 và 4 đã thực hiện quyền của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội như thế nào? Theo em, những việc làm đó có ý nghĩa gì đối với mỗi công dân và với xã hội?</i> - GV hướng dẫn HS rút ra kết luận, trả lời câu hỏi: <i>Theo em, công dân có các quyền gì trong</i>	1. Tìm hiểu một số quy định cơ bản của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội a. Quyền của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội Công dân có các quyền trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội như: quyền bình đẳng; quyền bầu cử đại biểu, ứng cử đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp quyền biểu quyết khi Nhà nước tổ chức trưng cầu ý dân; quyền khiếu nại, tố cáo những việc làm vi phạm pháp luật;.... Các quyền này được

<i>tham gia quản lí nhà nước và xã hội? Em hãy nêu một số ví dụ về việc thực hiện tốt các quyền đó trong cuộc sống.</i> Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập - HS làm việc cá nhân, đọc thông tin, trường hợp SHS tr.82 và trả lời câu hỏi. - HS rút ra kết luận về quyền của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội theo hướng dẫn của GV. - GV hướng dẫn, theo dõi, hỗ trợ HS khi cần. Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận - GV mời đại diện HS trả lời câu hỏi: 1/ + Trường hợp 3: <i>Thôn X đã tổ chức cuộc họp lấy ý kiến về các biện pháp xây dựng nông thôn mới ở địa phương. Trong đó, anh T đã đóng góp nhiều ý kiến có giá trị về việc quy hoạch, xây dựng đường giao thông trong thôn cũng như việc giữ gìn vệ sinh đường làng, ngõ xóm trong cuộc họp của thôn.</i> + Trường hợp 4: <i>A đã chủ động tìm hiểu thông tin, phổ biến lại cho các bạn trong lớp, người thân trong gia đình và gửi thư đề xuất một số kiến nghị và mong muốn đối với “Bộ Quy tắc ứng xử về bảo vệ trẻ em trên không gian mạng” khi cơ quan nhà nước tổ chức lấy</i>	thực hiện theo quy định của pháp luật.
---	---

ý kiến để góp phần bảo vệ an toàn cho bản thân cũng như các trẻ em khác khi sử dụng internet.

+ Những việc làm của các chủ thể trong những trường hợp trên đã thể hiện vai trò, trách nhiệm của mỗi công dân đối với Nhà nước và xã hội. Là cơ sở để động viên sức mạnh của toàn dân, toàn xã hội vào tổ chức và xây dựng bộ máy nhà nước trong sạch, vững mạnh, hoạt động có hiệu quả; góp phần phát triển đất nước.

2/ Ví dụ: Người dân gửi đơn thư tố cáo tới cơ quan chức năng khi phát hiện hành vi tham ô, tham nhũng; tích cực tham gia bỏ phiếu bầu cử đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp;

- GV mời HS nêu quyền của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội.

- Các nhóm HS nhận xét và bổ sung ý kiến cho nhau (nếu có).

Bước 4: Đánh giá kết quả, thực hiện nhiệm vụ học tập

- GV nhận xét, đánh giá và kết luận.

- GV trình chiếu cho HS quan sát một số hình ảnh về quyền của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội:

Công dân tham gia bầu cử

Chất vấn đại biểu Quốc hội

Cuộc họp tổ dân phố

- GV chuyển sang nhiệm vụ tiếp theo.

Nhiệm vụ 2: Nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội

Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập

- GV mời 1-2 HS đọc to các thông tin, trường hợp SHS tr.83.

b. Nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội

Công dân có nghĩa vụ trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội như: tuân

- GV chia lớp thành 2 nhóm, yêu cầu các nhóm thực hiện nhiệm vụ: + Nhóm 1: <i>Em hãy cho biết, các chủ thể trong trường hợp 3 đã thực hiện nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội như thế nào?</i> + Nhóm 2: <i>Em hãy cho biết, các chủ thể trong trường hợp 4 đã thực hiện nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội như thế nào?</i> - GV hướng dẫn HS rút ra kết luận, trả lời câu hỏi: <i>Theo em, công dân có nghĩa vụ gì trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội? Hãy nêu ví dụ về việc thực hiện tốt những nghĩa vụ đó trong cuộc sống.</i> Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập - HS làm việc nhóm, đọc thông tin, trường hợp SHS tr.83 và trả lời câu hỏi. - HS rút ra kết luận về nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội theo hướng dẫn của GV. - GV hướng dẫn, theo dõi, hỗ trợ HS khi cần. Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận - GV mời đại diện nhóm trả lời câu hỏi: 1/ + Trường hợp 3: <i>K đã gửi thư góp ý đến cơ</i>	theo Hiến pháp và pháp luật; tôn trọng quyền và lợi ích của người khác; tôn trọng lợi ích của dân tộc; trung thành với Tổ quốc, bảo vệ Tổ quốc; tham gia bảo vệ an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, chấp hành những quy tắc sinh hoạt công cộng;...
---	---

quan nhà nước có thẩm quyền theo đúng quy định của pháp luật khi đề xuất một số biện pháp khắc phục thực trạng diện tích khu vui chơi, sinh hoạt thể dục thể thao dành cho trẻ em ở địa phương ngày càng thu hẹp, một số trẻ em đã tìm đến những hình thức giải trí không lành mạnh, sa vào tệ nạn xã hội

+ **Trường hợp 4:** Đoàn Thanh niên Trường Trung học phổ thông B đã đảm bảo tuân thủ quy định của pháp luật, nội quy của trường học, đề xuất một số phương án giải quyết, khắc phục tình trạng ách tắc giao thông ở đoạn đường đi qua cổng trường gửi tới Ban Giám hiệu nhà trường và chính quyền địa phương.

+ Những việc làm của các chủ thể trong những trường hợp trên đã thể hiện vai trò, trách nhiệm của mỗi công dân đối với Nhà nước và xã hội. Từ đó, xây dựng một xã hội có tổ chức, ổn định, góp phần phát triển đất nước.

2/ Ví dụ: Công dân gửi đơn khiếu nại về hoạt động của cán bộ, cơ quan nhà nước theo đúng quy định của pháp luật; công dân phản ánh, kiến nghị tới cơ quan nhà nước bằng những cách thức được pháp luật quy định (như gửi thư tới cá nhân, cơ quan có thẩm quyền),

<i>không được lợi dụng các hoạt động này để gây rối, làm ảnh hưởng xấu đến trật tự, an toàn xã hội...</i> - GV mời HS nêu nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội. - Các nhóm HS nhận xét và bổ sung ý kiến cho nhau (nếu có). Bước 4: Đánh giá kết quả, thực hiện nhiệm vụ học tập - GV nhận xét, đánh giá và kết luận. - GV chuyển sang nội dung tiếp theo.	
--	--

Hoạt động 2: Tìm hiểu hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội

a. Mục tiêu: HS nêu được hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.

b. Nội dung:

- GV hướng dẫn HS đọc các thông tin, trường hợp SHS tr.57 và trả lời câu hỏi.
- GV rút ra kết luận về hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.

c. Sản phẩm học tập: Câu trả lời của HS về hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.

d. Tổ chức hoạt động:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập - GV yêu cầu HS làm việc nhóm đôi, đọc thông tin, trường hợp SHS tr.84 và trả lời	2. Tìm hiểu hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà

câu hỏi: <i>1/ Em hãy cho biết, các thông tin, trường hợp trên đề cập đến những hậu quả gì của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội?</i> <i>2/ Theo em, hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội sẽ gây nên những hậu quả nào cho người bị vi phạm, người vi phạm, Nhà nước và xã hội?</i> - GV yêu cầu HS liên hệ bản thân, thực hiện nhiệm vụ: <i>Hãy chia sẻ về một trường hợp vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội mà em biết và rút ra bài học cho bản thân.</i> - GV hướng dẫn HS rút ra kết luận về hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội. Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập - HS đọc các thông tin, trường hợp SHS tr.84, thảo luận và trả lời câu hỏi. - HS rút ra kết luận về hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội theo hướng dẫn của GV.	nước và xã hội - <i>Đối với xã hội:</i> ảnh hưởng đến hoạt động bình thường của cơ quan nhà nước; xâm phạm trật tự quản lí hành chính;... - <i>Đối với cá nhân:</i> cản trở công dân thực hiện quyền và nghĩa vụ pháp lí, vi phạm quyền tự do dân chủ của công dân; gây tổn thất về sức khỏe, tinh thần, danh dự, uy tín, tài chính, công việc;.. - Người vi phạm sẽ bị xử lí theo quy định của pháp luật.
---	---

- GV theo dõi, hỗ trợ HS trong quá trình học tập.

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận

- GV mời đại diện các nhóm trả lời câu hỏi:

1/ + Thông tin 1, 2: xử lý kỉ luật, xử phạt vi phạm hành chính, truy cứu trách nhiệm hình sự khi thực hiện các hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội.

+ **Trường hợp 3:** hành vi vi phạm của H đã khiến các đoàn viên khác trong lớp mất quyền bày tỏ ý kiến đối với dự thảo Văn kiện Đại hội Đoàn, đồng thời khiến H bị Bí thư Đoàn trường phê bình.

+ **Trường hợp 4:** lãng phí ngân sách nhà nước; mất đoàn kết nội bộ; gây mất an ninh, trật tự an toàn xã hội; giảm uy tín của cán bộ, cơ quan nhà nước.

2/ Phần kết luận SHS.

3/ Trường hợp vi phạm: theo quy định của pháp luật, UBND cấp xã phải công khai Báo cáo tình hình thực hiện ngân sách một cách công khai, minh bạch, rõ ràng cho nhân dân theo dõi và giám sát. Tuy nhiên, ông T là Chủ tịch UBND xã X lại không thực hiện việc công khai báo cáo ngân sách xã. Khi

anh M (là người dân xã X) thắc mắc, yêu cầu ông T công khai về tình hình sử dụng ngân sách xã, ông T đã từ chối, đồng thời ông T lợi dụng chức vụ của mình để gây sức ép, khiến anh M gặp nhiều khó khăn trong công việc. -> Bài học: cần nghiêm túc chấp hành quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội. - GV mời HS nêu hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội. - Các nhóm khác nhận xét, bổ sung (nếu có). Bước 4: Đánh giá kết quả, thực hiện nhiệm vụ học tập - GV nhận xét và kết luận. - GV chuyển sang nội dung tiếp theo.	
---	--

C. HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP

a. Mục tiêu: củng cố tri thức đã học; phân tích, đánh giá được một số hành vi thường gặp trong đời sống liên quan đến quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội; tự giác thực hiện các quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội bằng những hành vi phù hợp năng lực, độ tuổi.

b. Nội dung:

- GV yêu cầu HS trả lời nhanh các câu hỏi trắc nghiệm.

- GV hướng dẫn HS làm việc cá nhân, thảo luận và trả lời câu hỏi bài tập phần Luyện tập.

c. Sản phẩm học tập: HS trả lời câu hỏi trắc nghiệm và làm các bài tập phần Luyện tập và chuẩn kiến thức của GV.

d. Tổ chức thực hiện:

Hoạt động 1: Trả lời câu hỏi trắc nghiệm

Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập

- GV lần lượt đọc các câu hỏi trắc nghiệm và yêu cầu HS xung phong trả lời nhanh:

Câu 1. Em hãy cho biết khái niệm quản lí nhà nước là gì?

A. Quản lí nhà nước là hoạt động quản lí của khu vực tư nhân

B. Quản lí nhà nước là thực hiện phạm vi quản lí trong các cơ quan hành chính của nhà nước

C. Quản lí nhà nước là hoạt động quản lí đặc biệt, được thực hiện bằng quyền lực của nhà nước

D. Quản lí nhà nước là những người làm trong các lĩnh vực thuộc nhà nước quản lí mới phải thực hiện

Câu 2. “Hình thức dân chủ với những quy chế, thể chế để nhân dân thảo luận, biểu quyết tham gia trực tiếp quyết định công việc của cộng đồng Nhà nước” là hình thức gì?

A. Hình thức dân chủ trực tiếp

B. Hình thức dân chủ gián tiếp

C. Hình thức dân chủ tập trung

D. Hình thức dân chủ xã hội chủ nghĩa

Câu 3. Công dân A tham gia góp ý vào dự thảo luật khi Nhà nước trưng cầu dân ý, ta gọi công dân A đã thực hiện quyền dân chủ nào?

A. Quyền ứng cử

B. Quyền kiểm tra, giám sát

C. Quyền đóng góp ý kiến

D. Quyền tham quản lí nhà nước và xã hội

Câu 4. Vì sao Hiến pháp quy định công dân có quyền tham gia quản lí Nhà nước, quản lí xã hội?

A. Để không ai bị đối xử phân biệt trong xã hội

B. Để công dân bảo vệ lợi ích của riêng cá nhân mình

C. Để công dân toàn quyền quyết định công việc của Nhà nước và xã hội

D. Để đảm bảo cho công dân thực hiện quyền làm chủ, thực hiện trách nhiệm công dân đối với Nhà nước và xã hội

Câu 5. Lý A Pua muốn tự ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân xã nhưng bị chồng là A Tráng gạt đi với lý do: “ Là đàn bà con gái, lại là người dân tộc thiểu số, ai cho tham gia quản lí nhà nước . Thôi bỏ đi, làm hòa giải viên ở bản Tà Pua này là đủ rồi”. A Pua băn khoăn không biết pháp luật quy định như thế nào về quyền bình đẳng trong việc tham gia quản lí nhà nước, quản lí xã hội?

A. Nếu là con gái thì quyền tham gia vào quản lí xã hội sẽ bị hạn chế

B. Người dân tộc thiểu số sẽ có ít cơ hội hơn trong việc tham gia quản lí nhà nước, quản lí xã hội

C. Theo quy định của pháp luật Việt Nam mọi công dân không phân biệt nam, nữ, thành phần xã hội, tín ngưỡng tôn giáo đều có thể tham gia vào quản lí nhà nước, quản lí xã hội

D. Quyền lợi về việc bầu cử đối với người đồng bào dân tộc thiểu số sẽ không có nhiều như các vùng miền khác

Bước 2: HS tiếp nhận, thực hiện nhiệm vụ học tập

- HS vận dụng kiến thức đã học và hiểu biết thực tế của bản thân về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội để trả lời câu hỏi.

- GV hướng dẫn, hỗ trợ HS (nếu cần thiết).

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động, thảo luận

- GV mời đại diện 1 – 2 HS trả lời lần lượt các câu hỏi:

Câu	1	2	3	4	5
Đáp án	C	A	D	D	C

- GV yêu cầu các HS khác lắng nghe, nhận xét, nêu đáp án khác (nếu có).

Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập

- GV nhận xét, đánh giá, chốt đáp án.

- GV chuyển sang hoạt động mới.

Hoạt động 2: Trả lời câu hỏi bài tập phần Luyện tập (SHS tr.85 – 86)

Nhiệm vụ 1: Em hãy cho biết các ý kiến sau đây đúng hay sai? Vì sao?

Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập

- GV hướng dẫn HS trả lời câu hỏi bài tập 1 dưới dạng Phiếu học tập:

Quan điểm	Đúng	Sai	Giải thích
a) Chỉ những công dân đủ 18 tuổi trở lên mới có quyền tham gia quản lí nhà nước và xã hội.			
b) Người dân chỉ có thể thực hiện quyền tham gia quản lí nhà nước và xã hội bằng hình thức bầu cử.			
c) Việc vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong			

tham gia quản lí nhà nước và xã hội có thể gây ra nhiều hậu quả nghiêm trọng trong tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước.			
d) Thực hiện quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội là góp phần xây dựng và phát triển đất nước.			

Bước 2: HS tiếp nhận, thực hiện nhiệm vụ học tập

- HS làm việc cá nhân, vận dụng kiến thức đã học về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội để trả lời câu hỏi.
- GV quan sát, hướng dẫn, hỗ trợ HS (nếu cần thiết).

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động, thảo luận

- GV mời HS trả lời câu hỏi và thu Phiếu học tập:

Quan điểm	Đúng	Sai	Giải thích
a) Chỉ những công dân đủ 18 tuổi trở lên mới có quyền tham gia quản lí nhà nước và xã hội.		x	Công dân dưới 18 tuổi cũng có thể thực hiện quyền tham gia quản lí nhà nước và xã hội bằng những việc làm phù hợp độ tuổi của mình. (Ví dụ như tham gia

			các tổ chức đoàn thể như Đoàn Đội...
b) Người dân chỉ có thể thực hiện quyền tham gia quản lí nhà nước và xã hội bằng hình thức bầu cử.		x	Ngoài bầu cử, người dân có thể thực hiện quyền tham gia quản lí nhà nước và xã hội bằng nhiều hình thức khác như: bàn bạc, đóng góp ý kiến vào chủ trương, chính sách của Nhà nước, vào kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của địa phương; góp ý kiến vào dự thảo Hiến pháp, dự thảo luật;...
c) Việc vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội có thể gây ra nhiều hậu quả nghiêm trọng trong tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước.	x		Các hành vi vi phạm quyền tham gia quản lí nhà nước và xã hội của công dân sẽ gây nên hậu quả tiêu cực trong tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước như: sai lệch kết quả bầu cử; gia tăng tình trạng tham ô, tham nhũng; hạ thấp uy tín của các cơ quan nhà nước;...
d) Thực hiện quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội là góp phần xây dựng và phát triển đất nước.	x		Khi thực hiện quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội, chúng ta sẽ góp phần phát hiện, khắc phục, xử lí những hành vi tiêu cực; đóng góp, xây dựng,

			phát triển xã hội và đất nước theo hướng tích cực (ví dụ: khiêu nại, tố cáo những hành vi sai trái;...)
--	--	--	---

- GV yêu cầu các HS khác lắng nghe, nhận xét, nêu ý kiến bổ sung (nếu có).

Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập

- GV nhận xét, đánh giá, chuẩn kiến thức.

- GV chuyển sang nhiệm vụ mới.

Nhiệm vụ 2: Hành vi, việc làm của chủ thể dưới đây đã thực hiện đúng hay chưa đúng quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội? Vì sao?

Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập

- GV chia lớp thành 4 nhóm và thực hiện nhiệm vụ: *Hành vi, việc làm của chủ thể dưới đây đã thực hiện đúng hay chưa đúng quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội? Vì sao?*

+ **Nhóm 1:** *Trường hợp a. Bà Y bỏ phiếu bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp thay các thành viên trong gia đình.*

+ **Nhóm 2:** *Trường hợp b. Lãnh đạo cơ quan nhà nước A thường xuyên kiểm tra, giám sát hoạt động tiếp nhận, phản hồi ý kiến, kiến nghị của công dân tại cơ quan mình.*

+ **Nhóm 3:** *Trường hợp c. Chị V luôn phát biểu ý kiến và tham gia tranh luận mang tính chất xây dựng tại các cuộc họp do chính quyền địa phương tổ chức.*

+ **Nhóm 4:** *Trường hợp d. Là người chủ trì cuộc họp nhưng ông M lại tỏ thái độ khó chịu khi người cao tuổi phát biểu ý kiến trong cuộc họp của thôn.*

Bước 2: HS tiếp nhận, thực hiện nhiệm vụ học tập

- HS đọc trường hợp, vận dụng kiến thức đã học và hiểu biết thực tế về quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội, thảo luận để trả lời câu hỏi.

- GV quan sát, hướng dẫn (nếu cần thiết).

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động thảo luận

- GV mời đại diện các nhóm trả lời câu hỏi:

+ **Trường hợp a:** *Hành vi của bà Y chưa thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội. Việc bà Y bỏ phiếu bầu cử thay các thành viên khác trong gia đình là không đúng quy định của pháp luật, khiến họ mất cơ hội thực hiện quyền dân chủ của mình.*

+ **Trường hợp b:** *Hành vi của lãnh đạo cơ quan nhà nước ở địa phương A đã thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội. Hành vi này đã góp phần tạo điều kiện thuận lợi cho người dân ở địa phương thực hiện tốt quyền tham gia quản lý nhà nước và xã hội của mình.*

+ **Trường hợp c:** *Hành vi của chị V đã thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội. Hành vi này được thực hiện theo đúng quy định của pháp luật và mang lại ý nghĩa tích cực, góp phần xây dựng, phát triển địa phương ngày càng giàu đẹp.*

+ **Trường hợp d:** *Hành vi của ông M chưa thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội. Hành vi của ông M thể hiện thái độ không tôn trọng quyền tham gia quản lý nhà nước và xã hội của những người cao tuổi trong thôn.*

- GV yêu cầu các HS khác lắng nghe, nhận xét, nêu ý kiến bổ sung (nếu có) cho các bạn.

Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập

- GV nhận xét, đánh giá và chuẩn kiến thức.

- GV chuyển sang nhiệm vụ mới.

Nhiệm vụ 3: Em hãy xử lý các tình huống sau

Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập

GV chia lớp thành 2 nhóm lớn và yêu cầu HS thực hiện yêu cầu:

Em hãy xử lý các tình huống sau:

+ **Nhóm 1:** *Tình huống a. Khi thực hiện hoạt động giám sát kết quả công tác tuyển sinh và thực hiện chế độ, chính sách cho học sinh tại Trường Phổ thông Dân tộc nội trú tỉnh A, đoàn giám sát của Ban Dân tộc Hội đồng nhân dân tỉnh A đã dành thời gian để trò chuyện và lắng nghe ý kiến của các thầy cô và học sinh trong trường. M cũng có một số kiến nghị nhưng lại ngại không dám phát biểu.*

Nếu là bạn của M, em sẽ làm gì để giúp đỡ bạn thực hiện tốt quyền tham gia quản lý nhà nước và xã hội ?

+ **Nhóm 2:** *Tình huống b. Sau khi được cô giáo chủ nhiệm phổ biến thông tin về việc Nhà nước đang triển khai lấy ý kiến đóng góp của nhân dân cho dự thảo Luật Bảo vệ môi trường, X đã chủ động tìm hiểu và đọc kỹ các nội dung trong dự thảo luật. Thấy vậy, một số bạn liền buông lời trêu chọc và cho rằng X đang lãng phí thời gian vào việc vô ích.*

Nếu là X, em sẽ giải thích như thế nào để các bạn trong lớp hiểu việc làm đó là góp phần thực hiện tốt quyền và nghĩa vụ tham gia quản lý nhà nước và xã hội?

Bước 2: HS tiếp nhận, thực hiện nhiệm vụ học tập

- HS đọc các trường hợp SHS, vận dụng kiến thức đã học và hiểu biết thực tế về quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội để trả lời câu hỏi.

- GV quan sát, hướng dẫn (nếu cần thiết).

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động thảo luận

- GV mời đại diện các nhóm HS trình bày ý kiến của mình đối với từng trường hợp:

Trường hợp a: *Nếu là bạn của M, em sẽ: giải thích để M hiểu trẻ em cũng có quyền được tham gia thảo luận, đóng góp ý kiến vào những vấn đề liên quan đến bản thân mình và khuyến khích M nên mạnh dạn phát biểu ý kiến vì những ý kiến đó có thể rất có ích cho hoạt động dạy và học của trường trong tương lai*

Trường hợp b: Nếu là X, em sẽ: giải thích cho các bạn trong lớp hiểu về quyền tham gia quản lí nhà nước và xã hội của công dân, hiểu việc đóng góp ý kiến vào dự thảo Luật Bảo vệ môi trường là trách nhiệm chung của mọi công dân, góp phần hoàn thiện căn cứ pháp lí để bảo vệ môi trường sống an toàn, bền vững và khuyến khích các bạn cùng tìm hiểu để tham gia góp ý, thực hiện tốt quyền và nghĩa vụ của mình.

Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập

- GV nhận xét, đánh giá và chuẩn kiến thức.
- GV chuyển sang nội dung mới.

D. HOẠT ĐỘNG VẬN DỤNG

a. Mục tiêu: HS liên hệ thực tế về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội.

b. Nội dung: GV hướng dẫn HS thực hiện nhiệm vụ tại nhà.

c. Sản phẩm học tập: Sản phẩm thiết kế nhằm tuyên truyền, phổ biến các quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội.

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập

- GV yêu cầu HS thực hiện nhiệm vụ: *Em và các bạn hãy thiết kế và thực hiện một hoạt động tuyên truyền, phổ biến các quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lí nhà nước và xã hội.*
- GV trình chiếu cho HS xem sản phẩm thiết kế:

Bước 2: HS tiếp nhận, thực hiện nhiệm vụ học tập

- HS làm việc nhóm, thiết kế sản phẩm tuyên truyền, phổ biến các quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.
- GV theo dõi quá trình HS thực hiện, hướng dẫn, hỗ trợ (nếu cần thiết).

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động, thảo luận

HS nộp sản phẩm vào bài học sau.

Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập

GV nhận xét, củng cố, dặn dò và kết thúc bài học.

HƯỚNG DẪN VỀ NHÀ:

- Ôn lại kiến thức đã học:
 - + *Một số quy định cơ bản của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.*
 - + *Hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội.*
- Làm bài tập 4 phần Luyện tập SHS và bài tập trong SBT.
- Đọc và tìm hiểu trước **Bài 14: Quyền và nghĩa vụ của công dân về bầu cử và ứng cử.**

